

Onderbouwing wijziging ontgrondingsvergunning Millingerwaard

14-12-2020

Inleiding

Naar aanleiding van het verzoek van de opdrachtgever (OG) Staatsbosbeheer en opdrachtnemer (ON) aannemerscombinatie - in deze vertegenwoordigd door K3Delta - hebben OG en ON overeenstemming bereikt over het optimaliseren van het definitieve ontwerp binnen het Ruimte voor de Rivierproject Millingerwaard. Deze optimalisatie heeft effect op het definitieve inrichtingsontwerp van de Millingerwaard waarmee een aantal extra doelen zoals gesteld binnen de scope van het project gerealiseerd kunnen worden.

De doelen binnen de scope van het project zijn rivierveiligheid, ruimtelijke kwaliteit en natuurontwikkeling in het kader van de Nadere Uitwerking RivierenGebied (NURG).

In het overleg met het bevoegde gezag van 25 augustus 2020 is door ON en OG een toelichting gegeven op de aanpassing. Deze aanpassing behelst een drietal wijzigingen in het project.

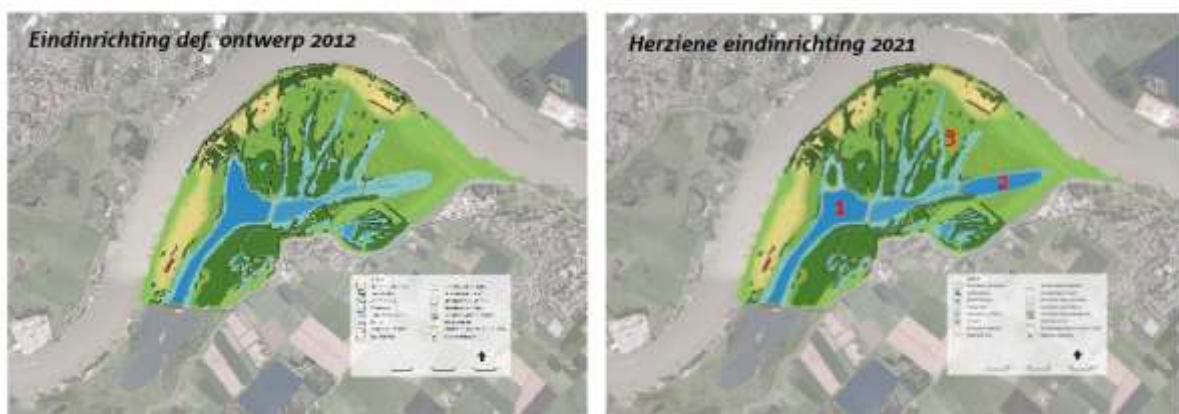
1. Aanpassing ontwerp oude zandwinplas
2. Aanpassing van ontwerp omputlocatie
3. Isoleren van "de oude eendenkooi"

De aanpassingen zijn tevens voorgelegd aan de provinciale commissie Ruimtelijke Kwaliteit van de provincie Gelderland en zij hebben positief gereageerd op de voorgestelde optimalisatie. Vervolgens heeft ON het verzoek tot wijziging ingediend, deze notitie dient als onderbouwing voor de aanvraag.

Toelichting op de wijzigingen.

Voor de optimalisatie van het definitief ontwerp zijn er een drietal aanpassingen.

De aanpassingen binnen het ontwerp zijn aan elkaar gelieerd, dit komt door de gevolgen op de grondbalans welke een effect hebben op het eindontwerp.

Figuren 1 en 2 resp. *Eindinrichting 2012* en *Herziene Eindinrichting 2021* naast elkaar gezet

Deze figuren zijn aan het einde van deze paragraaf ook nog in het groot weergegeven

De aanpassingen zijn:

1. Aanpassing ontwerp oude zandwinplas
2. Aanpassing van ontwerp omputlocatie
3. Isoleren van "de oude eendenkooi"

Hieronder wordt de aanleiding van de wijzigingen op de verschillende objecten verder uitgeschreven.

1. Aanpassing ontwerp oude zandwinplas.

Binnen de bestaande ontgrondingsvergunning is de oude zandwinplas als autonome ontwikkeling opgenomen. De vergunning van de oude zandwinplas geeft de mogelijkheid om deze plas maximaal uit te diepen. Dit betekent taluds van 1:3 en een maximale diepte van -16,5 NAP.

Op dit moment wordt de zandwinplas gebruikt als gronddepot met grond uit de gegraven 'kwelvingers' (uitgevoerde maatregel vanuit het Kader Richtlijnwater (KRW)). Deze grond moet uiteindelijk overgepompt worden voor de eindoplevering naar de omputlocatie.

Door nieuwe inzichten en ecologische ontwikkelingen in de oude zandwinplas wordt het eindontwerp van de zandwinplas gewijzigd. Een deel van het gronddepot blijft definitief in de oude zandwinplas waardoor waardevolle natuur wordt toegevoegd aan het bestaande eindbeeld. Er blijft een eiland achter waarop zich uiteindelijk hardhout ooibos zal ontwikkelen. De extra oeverlengte is aantrekkelijk voor voedselzoekende vogels. Deze waardevolle elementen passen binnen de doelstellingen van het project voor versterking in ruimtelijke en ecologische kwaliteit. Het herziene ontwerp is voorgelegd aan de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit van de provincie Gelderland. Deze Commissie heeft hierover een positief advies afgegeven.

2. Aanpassing van ontwerp omputlocatie

Door het realiseren van het eiland in de oude zandwinplas is er circa 850.000 m³ minder grond beschikbaar voor het realiseren van het eindbeeld in de omputlocatie. Hiervoor is de aanpassing in van de eindoplevering omputlocatie noodzakelijk. De stroombaangeul wordt dieper afgewerkt en in de lengte richting naar de Millingerdam iets verlengd. De stroombaangeul, ook wel de duim genoemd, krijgt een bodemhoogte van 0 m NAP (was in het oorspronkelijk ontwerp 5 m + NAP). De bodem wordt dus 5 m dieper aangelegd. Ecologisch gezien wordt het met name in de zomersituatie als een voordeel gezien omdat de geul dan watervoerend zal blijven. De ecologische waarde van deze plassen zit vooral in visfauna (biomassa) en bijbehorende predatoren zoals visetende vogels en otter. In het oorspronkelijke ontwerp lag droogval op de loer vanwege de steeds dieper uitzakkende rivierwaterpeilen in de droge zomers.

3. Isoleren van de "oude eendenkooi"

In de landtong bij de 3^e kwelvinger ligt een oude eendenkooi. Deze is niet meer in gebruik. Met het doortrekken van de kwelvinger wordt dit deel van de Millingerwaard geïsoleerd voor bijzondere ontwikkeling voor flora en fauna. Door de meer geïsoleerde ligging is er meerwaarde voor rust minnende roofvogels zoals vis- en zeearend, die overigens ook al in het gebied gesignaleerd zijn.

Herziene eindinrichting 2021

Eindinrichting DO 2012

Objecten

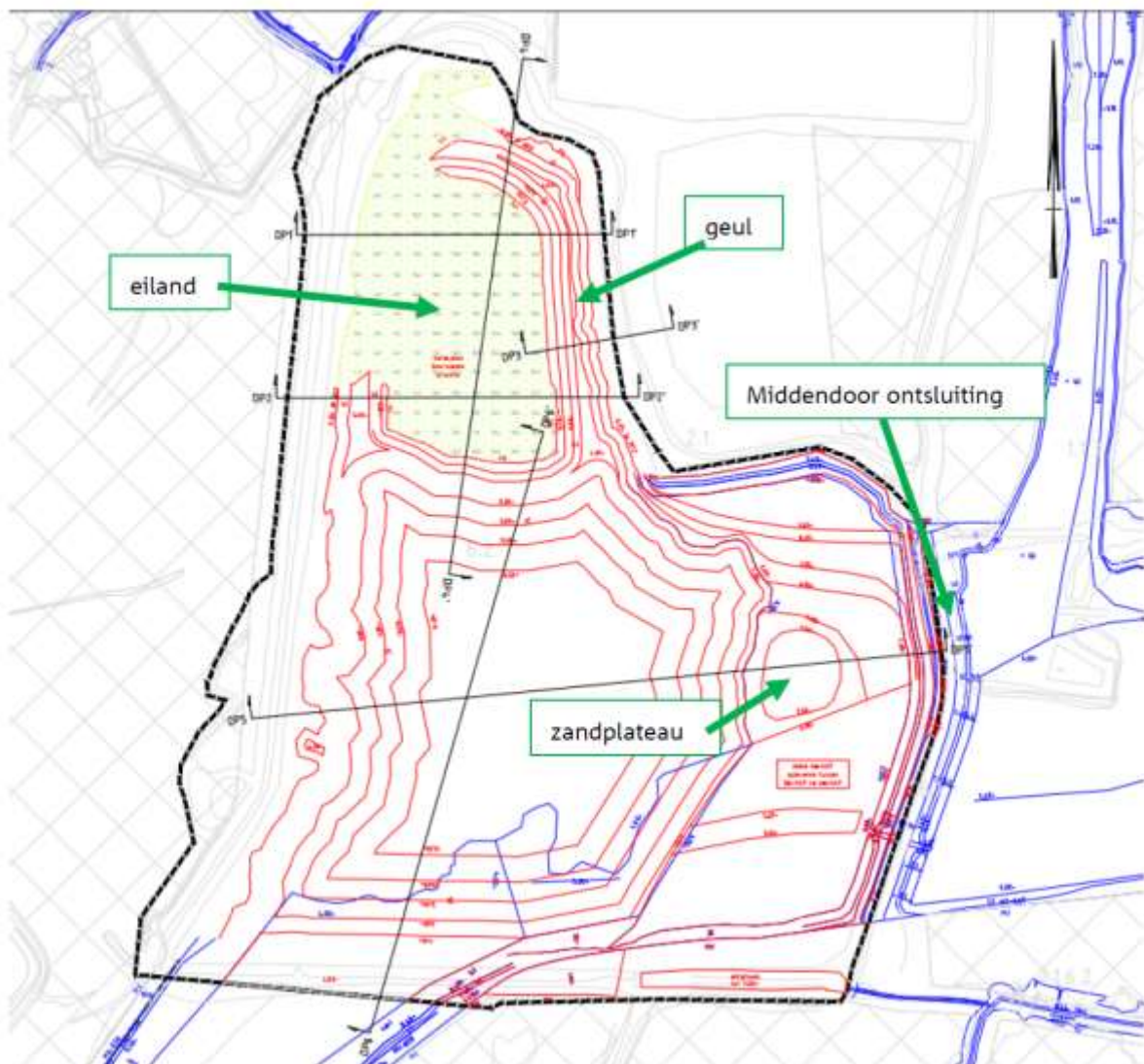
1. Aanpassing ontwerp oude zandwinplas.

De aanpassing van de oude zandwinplas is het realiseren van een eiland aan de noordzijde van de plas. Dit eiland is ontstaan door het tijdelijk aanbrengen van de grond uit de kwelvingers en de hoofdgeul die in de periode 2015-2019 zijn aangelegd. Er wordt een geul gegraven welke tevens als kwelgeul zal kunnen fungeren en die zorgt voor isolatie van het eiland. Dit eiland in casu tijdelijk gronddepot wordt nu als definitief eiland gerealiseerd. Dit eiland biedt ruimte voor op termijn (hardhout)ooibosontwikkeling. De geul komt rondom het eiland te liggen op een diepte tussen de 4 en 5 meter +NAP waarbij de bestaande oevers in takt blijven.

Ten westen van de Middendoor ontsluiting wordt een ondiepe plaat gerealiseerd op een hoogte van 7,50 meter +NAP. Bij laag water is dit een vogeleiland voor voedselzoekende vogels.

Het overige deel van de zandwinplas wordt conform vergunning afgegraven waarbij de grond conform vergunning wordt gebruikt voor de reconstructie van de omputlocatie.

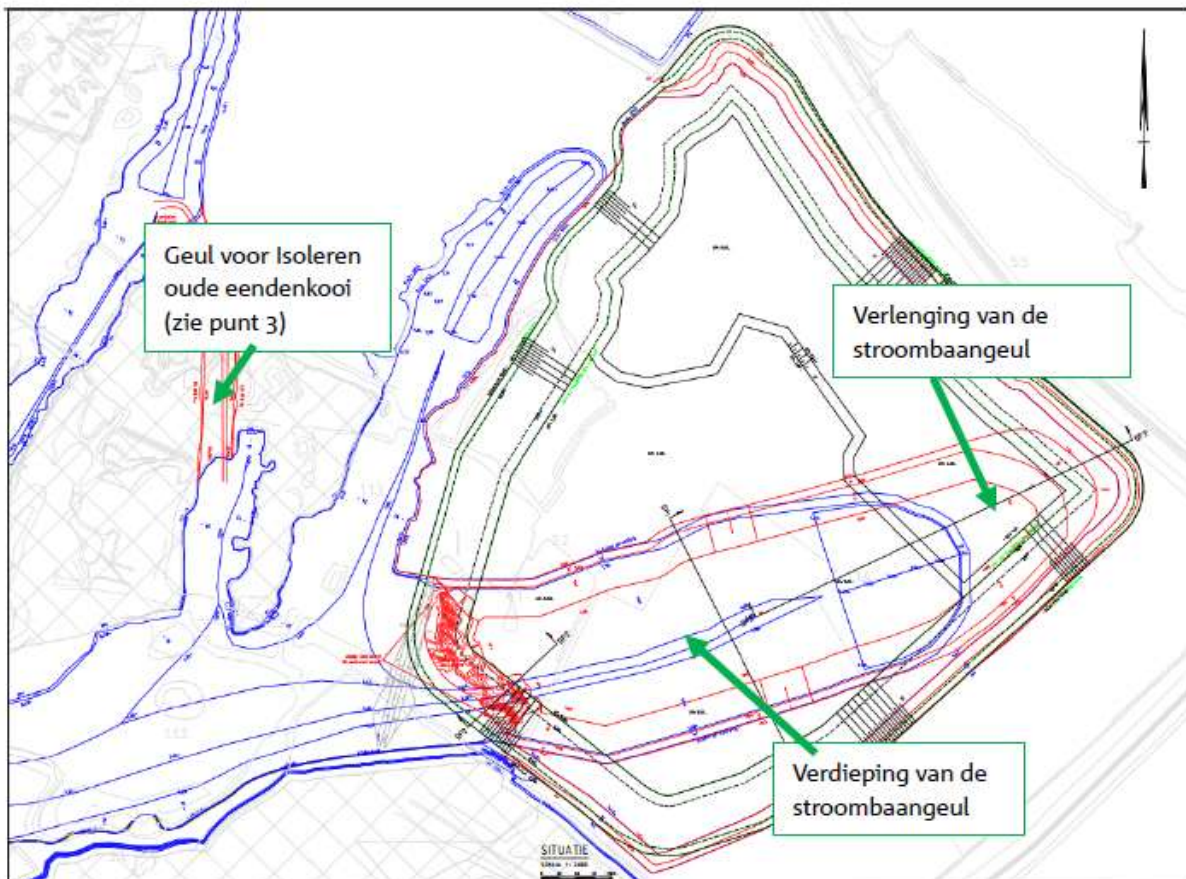
In onderstaande tekening is de blauwe lijn het vergunde eindontwerp de rode lijn is de gewijzigde situatie aangegeven.

Tekening nummer 1546 586 0 blad 1

2. Aanpassing van ontwerp omluchlocatie

Door het realiseren van het eiland in de oude zandwinplas is er minder grond beschikbaar voor het overspuiten naar de omluchlocatie om het eindontwerp te realiseren. Hiervoor is de aanpassing in de omluchlocatie noodzakelijk. De aanpassing behelst het dieper en iets langer maken van de stroombaangeul. De aangepaste geul, in de rode belijning, wordt met een talud van gemiddeld 1:4,5 aangelegd tot een diepte van 0,0 meter +NAP; het overige deel van de omluchlocatie blijft op 9,40 meter +NAP zoals in het vergunde ontwerp is opgenomen. In onderstaande tekening is de blauwe lijn het vergunde eindontwerp en de rode lijn is de voorgestelde aanpassing.

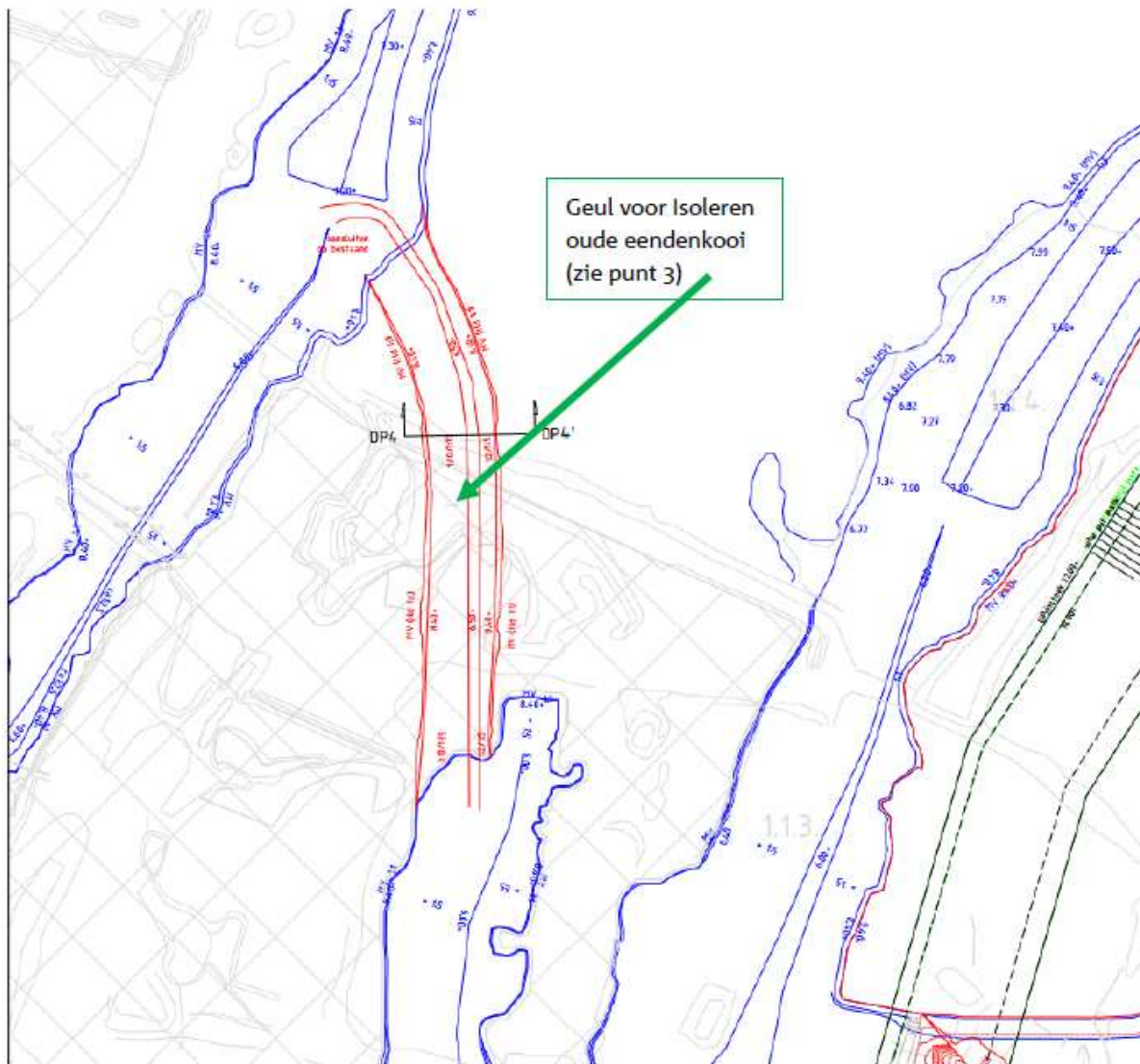
Tekening nummer 1546 573 0 blad 2

3. Isoleren van de “oude eendenkooi”

Binnen de kwelvingers is een historische oude kleiwinning welke de eendenkooi genoemd wordt. De aanpassing zorgt voor het isoleren van de eendenkooi waardoor hier meer rust ontstaat, er worden twee kwelvingers met elkaar verbonden middels een geul op 6,5 +NAP. Het vergraven gaat om 30.670 m³, dit materiaal wordt toegepast in de omluchlocatie en zal middels een hydraulische graafmachine worden vergraven en afgevoerd per dumper.

De ligging van de extra te graven geul gaat over een gebied wat in het verleden is gehercultiveerd, hiermee is de bovengrond vanuit de omgeving bij elkaar gelegd om te voldoen aan de verplichtingen van agrarische hercultivering, de kwaliteit van het materiaal is onderzocht en als voldoende bevonden voor het toepassen in de omluchlocatie (zie 6.2 Conclusies op pgn. 16 in bijgevoegde notitie van Sweco met nummer SWNL0266871). Daarnaast gaat de geul door een gebied waar nog een aantal bovengrond depots zijn verwerkt. Deze worden dan ook direct verwijderd bij het realiseren van de geul. Door het aanleggen van de extra geul ontstaat er een verbinding tussen de derde en

vierde vinger waardoor de lengte van de KRW-geulen wordt vergroot. Archeologisch is de gehele Millingerwaard in 2009 onderzocht (rapport met nummer RA2013_GMKW2 d.d. 9 november 2009). Uit deze rapportage is gebleken dat isoleren van de eendenkooi plaatsvindt in reeds diep vergraven gebied. In onderstaande tekening is de blauwe lijn het vergunde eindontwerp de rode lijn is de aangepaste situatie aangegeven.

Uitsnede van Tekening nummer 1546 573 0 blad 2

Rivierkundige effecten.

Lievens CSO heeft in opdracht van K3Delta de veranderingen rivierkundig beoordeeld, de rivierkundige taakstelling van 6 cm wordt met deze optimalisaties gerealiseerd. Met Rijkswaterstaat wordt overleg gevoerd voor het aanpassen van het projectplan waterwet.

Bijlagen

Technische tekening nummer 1546 586 0 blad 2

Technische tekening nummer 1546 573 0 blad 2

Archeologische rapportage Raap d.d. 9 nov 2009

Bodemonderzoek Sweco SWNL0266871 d.d. 6 oktober 2020